

БРАТЯ ГРИМ
СКАЗАНИЕ ЗА КОНЯРЯ АТАЛ
И КУХНЕНСКИЙ
ПРИСЛУЖНИК ЛЕО

Превод от немски: Цочо Бояджиев, 2009

chitanka.info

Във времето, когато франкските крале Теодерих и Хилдеберт живеели в разпри и крамоли и много благородни синове били вземани за заложници или попадали в плен, се случило следното: Атал, от добро потекло и близък роднина на свети Григорий, бил принуден да прислужва на един франк в Трирската област и бил назначен за пазач на конете. Загрижен за съдбата му, епископ Григорий проводил пратеници, които да го издирят и които най-сетне го открили и предложили на господаря му дарове, за да го откупят. Онзи човек обаче отказал даровете и рекъл: „Човек от такова коляно може да бъде откупен с десет пфунта злато.“ Така, без да изпълнят заръката, пратениците се завърнали при Григорий, а Лео, един от кухненските му прислужници, казал: „Ако ми разрешите да го подиря, може би ще успея да го освободя от плен.“ Епископът се зарадвал и му позволил; тогава Лео отишъл на същото място и се опитал тайно да измъкне момчето, само че не успял. След което започнал да преговаря с някакъв друг мъж, като му казал: „Ела с мен и ме продай в дома на франка; цената, която получиш, ще ти е печалбата.“ Мъжът го направил и го предложил за дванадесет златни гулдена, а купувачът попитал слугата какво може да прави. „Извънредно сръчен съм в приготвянето на всичко, което се яде на господарската трапеза, и не се страхувай, че някой ще ме надмине в това занятие; понеже мога да сготвя дори кралски ястия, ако речеш да поканиш краля на пир!“ Онзи отвърнал: „Следващата неделя ще поканя съседите и приятелите си; приготви такова ястие, та всички да рекат, че и в кралския двор не може да бъде вкусено по-добро.“ Лео рекъл: „Господарю, накарай да ми донесат няколко млади петлета и ще изпълня поръката ти.“ Когато това било сторено, той поднесъл в неделя такова вкусно ястие, че гостите не можели да се нахвалят от него. Приятелите на господаря се разотишли по домовете си, а самият господар се изпълнил с благоволение към кухненския прислужник и му позволил да наглежда и се разпорежда с всичките му припаси. Така изминала цяла година и в нея господарят все повече го обиквал и му имал пълно доверие. Веднъж Лео отишъл на ливадата край къщата, където Атал наглеждал конете, и се разговорил с него; те се улегнали на земята, отдалечени един от друг и обърнати гърбом, та никой да не заподозре, че разговарят. „Време е, казал Лео, да мислим за отечеството си; приканвам те, като върнеш довечера конете в конюшнята, да не позволяваш на съня да те обори,

ами да си буден, та като те извикам, веднага да можем да се измъкнем.“ Ала франкът отново бил поканил на гости много родници и приятели, а сред тях и своя зет, мъжа на дъщеря си. Когато към полунощ всички се надигнали и тръгнали да си лягат, Лео подал на зетя чаша да пие. Онзи рекъл шеговито: „Е, Лео, не искаш ли да яхнеш конете на господаря си и да се завърнеш в твоята родина?“ А Лео пак шеговито изрекъл истината и казал: „Да, още тази нощ, ако такава е волята Божия.“ „Стига само, отговорил зетят, моите хора добре да ме пазят, та да не отмъкнеш нещо от имуществото ми.“ Така, смеейки се, те се разделили. Щом всички заспали, Лео изкарал Атал от леглото. „Имаш ли меч?“ „Не, само едно късо копие.“ Тогава Лео отишъл в покоите на господаря си и донесъл щит и дълга пика. Господарят попитал в полуусън: „Кой си ти и какво искаш?“ „Лео съм, твойт слуга, и будя Атал да става вече и да води конете на паша. Защото се е успал и е още пиян.“ Господарят казал: „Прави каквото искаш.“ И след тези си думи заспал отново. Лео излязъл от вратата, въоръжил момчето, а вратите на конюшнята, които вечерта били здраво залостени със сигурни железни клинове, се оказали отворени като по Божие благоволение. Той поблагодарил Богу за подкрепата, извели конете от конюшнята и побягнали, като заедно с чуловете взели и един сокол. Когато прекосявали Мозел, се опитали да ги задържат и те трябвало да изоставят конете и чуловете; а реката пресекли легнали върху щитовете. Като паднала нощта и се смрачило, те навлезли в една гора и се скрили в нея. Настъпила третата нощ, а те продължавали да бродят, без да са сложили и троха хляб в устата си. Тогава по Божия милост се натъкнали на дърво, отрупано с плодовете, наричани джанки, и се угостили с тях. След което поели към Кампания (Шампан); изведнъж дочули конски тропот и си казали: „Идват ездачи, хайде да се хвърлим на земята, та да не ни видят.“ И виж ти, един голям трънлив храст се оказал наблизо; те свили зад него и легнали на земята с извадени от ножницата мечове, та ако бъдат открити, да могат да се отбраняват. Ала ездачите, щом стигнали до това място, спрели тъкмо пред храста; конете им започнали да се облекчават, а един от тях рекъл: „Дойде ми до гуша от тези двама бегълци, изглежда никога няма да ги намерим; зная обаче със сигурност, че ако ги заловим, ще окача единия на бесилото, а другия ще насека с меча си на хиляда късчета.“ Изреклият тези слова бил техният господар, франкът, който

бил дошъл от Реймс да ги дири и бездруго би ги намерил, ако не била паднала нощта. Мъжете го последвали, а бегълците достигнали още същата нощ благополучно града, влезли в него и попитали някакъв гражданин за дома на свещеника Паулулус. Гражданинът им го показал. Докато вървели по уличката, ударила камбаната за сутрешната меса, понеже било неделя. Те потропали на вратата на свещеника и тя им била отворена. Момчето започнало да разказва за господаря си. Тогава свещеникът възкликал: „Значи сънят ми е бил истинен! Понеже днес сънувах два гъльба, които долетяха и кацаха на ръката ми. Единият от тях беше бял, а другият черен.“ Момчетата казали на свещеника: „Доколкото днес е свят ден, дай ни, молим те, нещо за ядене; понеже от четири дена не сме вкусвали нито хляб, нито каша.“ Онзи скрил момчетата у дома си, дал им хляб, напоен във вино, и отишъл да отслужи месата си. Франкът също бил на това място и търсил момчетата; но когато свещеникът му съобщил някакво лъжливо предсказание, се върнал обратно. Защото свещеникът бил стар приятел на свети Григорий. След като се нахранили и придобили нови сили, прекарвайки два дена в дома на свещеника, бегълците се сбогували с него и благополучно пристигнали при епископ Григорий, който, като ги видял, силно се възрадвал и заплакал на врата на племенника си. Що се отнася до Лео, дарил нему и на целия му род свободата и му предоставил собствена земя, където той прекарал живота си като свободен мъж с жена и деца.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.